

Lekmannarevisorernas granskningsrapport 2021 enligt 10 kap 13 § aktiebolagslagen

Till årsstämman i

Svealandstrafiken AB

Org nr 556555-3350

Vi, av fullmäktige i Region Västmanland och Region Örebro län utsedda lekmannarevisorer, har granskat Svealandstrafiken AB:s verksamhet för 2021. Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder lekmannarevisorerna.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorerna ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallagen och god revisionssed i kommunal verksamhet samt utifrån bolagsordning och av års-/bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Samplanering har skett med bolagets auktoriserade revisor. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning. Detta har skett genom dels vår grundläggande granskning avseende ändamålsenlighet, god ekonomisk hushållning och intern kontroll, dels genom fördjupad granskning avseende ledarskap och medarbetarskap, se bilagor.

Vi anser att de revisionsbevis vi inhämtat är tillräckliga som grund för våra uttalanden nedan. Utifrån genomförd granskning gör vi följande bedömningar avseende revisionsåret 2021:

Att bolagets verksamhet sammantaget har skötts på ett ändamålsenligt sätt.

Att bolagets verksamhet har bedrivits på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Underlag för revisionell bedömning samt förslag till utvecklingsområden redovisas i bifogade dokument.

Örebro/Västerås den 18 mars 2022

Anders Larsson
Lekmannarevisor

Elisabeth Löf
Lekmannarevisor

Bilagor: Granskningsredogörelse grundläggande lekmannarevision 2021
Granskning av ledarskap och medarbetarskap

Granskningsredogörelse grundläggande lekmannarevision 2021

Svealandstrafiken AB

Mars 2022

Jesper Häggman

Martin Byman

Sara Ljungberg

Innehållsförteckning

Inledning	2
Granskning av ändamål	4
Granskning av verksamhetens ekonomiska resultat, effektivitet och kvalitet	9
Granskning av intern kontroll	11
Offentlighetsprincipen, offentlig upphandling m m	16
Övrigt	19
Sammanfattning	20

Inledning

Bakgrund

Lekmannarevisorernas granskning avseende Svealandstrafiken AB, org nr 556555-3350, för verksamhetsåret 2021 presenteras i det följande.

Uppdragets omfattning

Lekmannarevisorns uppdrag regleras i 12 kap kommunallag (2017:725) samt 10 kap aktiebolagslag (2005:551). Lekmannarevisorns uppgift är att granska att bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll. Granskningen ska vara så ingående och omfattande som god sed vid detta slag av granskning kräver. Lekmannarevisorn ska följa de anvisningar som meddelas av bolagsstämman, såvida de inte strider mot lag, bolagsordning eller god sed. Enligt kommunallagen ska lekmannarevisorn biträdas av sakkunniga.

Efter varje räkenskapsår ska lekmannarevisorn lämna en granskningsrapport till årsstämman. Syftet med den grundläggande granskningen är att ge lekmannarevisorn ett underlag till rapporten. Granskningsrapporten ska lämnas till bolagets styrelse senast tre veckor före stämman.

Samverkan

Lekmannarevisorerna och den valda auktoriserade revisorn har samverkat i revisionen för att utnyttja de samlade resurserna samt för att åstadkomma en kvalitativ och effektiv revision.

Genom att göra en gemensam planering, granskning och rapportering har de samlade revisionsresurserna använts effektivt, vilket ger samordningsvinster för revisionen totalt.

Planering

Granskningen av Svealandstrafiken AB för verksamhetsåret 2021 inriktas på uppföljning och granskning avseende de frågor som rör lekmannarevisorns uppgifter samt som bedöms vara av särskild vikt.

Granskningen har inriktats på att kartlägga och följa upp att styrelse och VD följer fastställda direktiv och regler, såväl interna som externa. Granskningen omfattar även uppföljning av huruvida bolaget uppdaterat/kompletterat med dokument/rutiner enligt tidigare års granskningar. Granskningsområden har valts utifrån bedömd väsentlighet och risk.

Vi har inte fått några särskilda granskningsanvisningar av årsstämman.

Metod

Granskningen har genomförts genom analys av för granskningen relevant dokumentation, främst bolagsordning, ägardirektiv, ägarens bolagspolicy, budget,

verksamhets-/affärsplan och protokoll från styrelsesammanträden samt avstämning och möten med representanter från bolaget.

Risikanaly

De mest väsentliga riskerna för bolaget utifrån dess ändamål, god ekonomisk hushållning samt intern kontroll bedöms vara:

Ändamål

- Ledning och styrning utifrån bolagsordning och ägardirektiv
- Uppföljning av bolagsordning och ägardirektiv
- Uppföljning av verksamhet-/affärsplan och budget samt koppling till bolagsordning och ägardirektiv

God ekonomisk hushållning

- Långsiktig planering och uppföljning

Intern kontroll

- Organisation och förvaltning som har en ändamålsenlig intern kontroll för att upptäcka väsentliga fel och brister i den löpande förvaltningen av verksamheten

Övrigt

- Effekter av Covid-19

Nedan redovisas utförda granskningsinsatser samt slutliga bedömningar avseende granskningens resultat.

Granskning av ändamål

Bolagsordningen

Är bolagsordningens beskrivning av föremålet för bolagets verksamhet (art och ändamål) utformat så att det inte råder några tveksamheter angående vilken verksamhet som bolaget ska bedriva? Är bolagsordningen anpassad till kommunallagens krav?

Beskrivning

Bolagsordningen fastställdes av regionfullmäktige i Region Örebro län 2017-06-15, av regionfullmäktige i Region Västmanland 2017-06-20 och av bolagets bolagsstämma 2018-01-01.

Enligt Kommunallagens 10 kap 3 § ska fullmäktige i de fall en kommun eller en region lämnar över skötseln av en kommunal angelägenhet till ett helägt kommunalt bolag behandla ett antal punkter. Dessa redovisas för bolaget nedan.

1. Ett kommunalt ändamål

3. Föremålet för bolagets verksamhet

Bolaget ska bedriva trafikrörelse avseende kollektivtrafik samt idka därmed förenlig verksamhet i Västmanlands län och Örebro län.

Bolaget är skyldigt att utföra de uppdrag som bolaget tilldelas av sina ägare.

4. Verksamhetens ändamål

Bolagets syfte är att med iakttagande av de kommunala likställighets-, lokaliserings- och självkostnadsprinciperna bedriva den ovan angivna verksamheten, såvida inte lag, förordning eller praxis för viss verksamhet medger undantag.

Vidare ska bolaget i enlighet med vad ägarna beslutar, bidra till att utbud och former för kollektivtrafiken utvecklas och förbättras.

Bolaget ska bedriva sin verksamhet med god kvalitet och styrning samt verka för en god arbetsmiljö.

Verksamheten ska bedrivas åt ägarna och i ägarnas ställe.

Om bolagets verksamhet skulle likvideras ska bolagets nettotillgångar tillfalla Region Västmanland och Region Örebro län i lika delar.

2. De kommunala befogenheterna som utgör ram för verksamheten

Ingår i 4 § Verksamhetens ändamål (se ovan).

3. Att fullmäktige ska utse samtliga styrelseledamöter

7. Styrelse

Styrelsen ska bestå av lägst sex och högst åtta ledamöter med högst två suppleanter.

Styrelsen utses av fullmäktige i Region Västmanland och fullmäktige i Region Örebro län med lika många ledamöter vardera, och en suppleant vardera. Mandattiden är tiden från den bolagsstämma som följer närmast efter det att val till fullmäktige har förrättats intill slutet av den årsstämma som följer efter nästa val till fullmäktige.

4. Att fullmäktige får ta ställning till sådana beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt

16. Respektive regionfullmäktiges rätt att ta ställning

Bolaget ska ge fullmäktige i Region Västmanland och fullmäktige i Region Örebro län möjlighet att ta ställning innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell betydelse eller annars av större vikt fattas.

5. Att fullmäktige ska utse minst en lekmannarevisor

9. Lekmannarevisorer

För samma mandatperiod som gäller för bolagets styrelse ska utses en lekmannarevisor med suppleant för vardera Region Västmanland och Region Örebro.

6. Att allmänheten får insyn i den verksamhet som genom avtal lämnas över till privata utförare

Finns inte med i varken bolagsordning, ägardirektiv eller bolagspolicy.

Bolagsordningen innehåller, utöver det som Aktiebolagslagen och Kommunallagen kräver även firmateckning (13 §), meddelarfrihet (15 §), inspektionsrätt (17 §) samt ändring av bolagsordning (18 §).

Granskningskommentar

Vi bedömer att bolagsordningen uppfyller lagens krav. Däremot kan vi i vår granskning inte se att punkt 6 i Kommunallagens 10 kapitel 3 § har behandlats av fullmäktige.

Vi bedömer även att bolagets ändamål är beskrivet på ett sådant sätt att uppdraget är tydligt och avgränsat.

Vår bedömning är att verksamheten har bedrivits i enlighet med föremål och ändamålsbeskrivning i bolagsordningen.

Kommunallagen

Inryms den verksamhet som överlämnats till bolaget inom ramen för den kommunala kompetensen och övriga regler (självkostnads-, likställighets- och lokaliseringsprincipen) enligt kommunallagen?

Beskrivning

Bolaget har genom 16 § i bolagsordningen fått begränsningen i hur verksamheten får bedrivas (se ovan). Vad som avses med principiell beskaffenhet eller annars större vikt specificeras i bolagets ägardirektiv.

Bolaget ska, enligt § 4 i bolagsordning, iaktta de kommunalrättsliga principerna likställighets-, lokaliserings-, och självkostnadsprincipen.

Under år 2021 utökade Svealandstrafiken AB sitt fastighetsbestånd genom förvärv av två fastighetsbolag, Bussdepåer i Örebro län AB samt Bettorpsdepån i Örebro AB, innehållandes totalt nio bussdepåer i Örebro län. Bolagen fusionerades in i Svealandstrafiken i slutet av året. Förvärven är en del av förberedelserna inför kommande trafikstarter i Örebro län under åren 2021-2025.

Fusionen har granskats inom ramen för den finansiella revisionen utan anmärkningar.

Granskningskommentar

Vi har i vår granskning inte funnit något som visar på att verksamheten bedrivits oförenligt med ovanstående begränsningar.

Bolagets verksamhet inryms inom ramen för den kommunala kompetensen.

Ägardirektiv och bolagspolicy

Har ändamålsbeskrivningen konkretiserats i av kommunfullmäktige beslutad ägardirektiv eller bolagspolicy? Inryms ändamålsbeskrivningen i bolagsordningen i direktiven? Är ägardirektiven fastställda på bolagsstämman? Är beskrivningarna tydliga och utgör de ett hjälpmedel för styrelsen för att styra verksamheten? Sker avstämningar/uppföljningar av huruvida ändamålet uppfylls?

Beskrivning

Ägarstyrning sker genom bolagsordning och ägardirektiv. Ägardirektivet antogs av regionfullmäktige i Region Örebro län 2017-06-15, av regionfullmäktige i Region Västmanland 2017-06-20 och av bolagets bolagsstämman 2018-01-01. Ägardirektiven innehåller nedanstående rubriker

1. Bolagets verksamhet
2. Bolagets ändamål
3. Bolaget som en del av den respektive regionens organisation
4. Regionernas direktivrätt
5. Ägarnas ledningsfunktion
6. Sekretess

7. Fullmäktiges ställningstagande
8. Förvaltningsberättelsen
9. Granskningsrapporten
10. Verksamhetsmål
11. Ekonomiska mål
12. Finansiering
13. Styrdokument i vissa fall
14. Information och ägardialog
15. Budget och verksamhetsplan
16. Kommunal koncernredovisning och budget
17. Suppleanter
18. Taxa för utlämnande av allmänna handlingar
19. Arkivreglemente
20. Bolagsstämma

Enligt ägardirektivet ska bolaget, inom ramen för ändamålet, ha fastlagda verksamhetsmål i linje med övergripande mål i Region Västmanland avseende

1. Kundnöjdhet
2. Personal
3. Ekonomi
4. Miljö
5. Säkerhet

Samtliga målområden följs upp i förvaltningsberättelsen.

Bolaget avger även en bolagsstyrningsrapport innehållandes bl.a. utvärdering av styrelsearbetet, hur den interna kontrollen är organiserad och hur väl den fungerat samt hur bolagets risker bedömts och följts upp.

Granskningskommentar

Granskningen föranleder inga kommentarer.

Affärsidé och affärsplan

Har de övergripande beskrivningarna av ändamål omformulerats till en skriftligt dokumenterad, mätbar, affärsidé/affärsplan som fastställts av styrelsen?
Överensstämmer affärsidén med verksamhetens ändamål? Är affärsidén känd i organisationen? Finns strategier/handlingsplaner för att uppnå affärsidén? Sker uppföljningar/avstämningar?

Beskrivning

Bolagets affärsplan för 2021 – 2023 med långsiktiga mål för 2025 godkändes av styrelsen 2020-12-01 §29. Affärsplanen innehåller nedanstående rubriker

1. Inledning
1. Vision
2. Grundläggande förutsättningar
3. Vårt uppdrag och affärsidé
4. Långsiktiga mål 2025
5. Prioriterade mål 2021
6. Strategier
7. Chefs-, ledar- och medarbetarskap
8. Verksamhet
9. SWOT-analys
10. Uppföljning av mål
11. Planering
12. Avslutning

Mål och mått för uppföljning är formulerade för områdena kund, medarbetare, miljö och säkerhet samt ekonomi och effektivitet.

Granskningskommentar

Vår bedömning är att bolaget har en affärsplan som utgår från ägarens uppdrag och åtaganden.

Granskning av verksamhetens ekonomiska resultat, effektivitet och kvalitet

Budget och flerårsprognos

Finns rutiner för upprättande av budget och prognoser med uppföljning? På vilken nivå kan uppföljning ske? Analyseras orsaker till avvikelser? Är säkerheten i budget och prognoser tillfredsställande? Är medarbetarna informerade om vilka ekonomiska resultat och prestationer som ska uppnås?

Beskrivning

Bolaget upprättar årligen budget. 2021 års budget, investeringsbudget och investeringsplan fastställdes av styrelsen 2020-12-01 §30. Vid samma sammanträde fastställdes även bolagets låneramen för 2021 – 2023 §31.

Ekonomiskt utfall följs upp löpande på styrelsemöten.

Resultat efter finansiella poster 2021 är 13,0 mnkr. Av årsredovisning för 2021 framgår att bolaget finansiellt inte har påverkats speciellt mycket av pandemin då uppdraget under 2021 varit oförändrat dvs inga trafikneddragningar genomfördes under året.

Granskningskommentar

Vi bedömer att rutinen avseende budgetarbetet och den ekonomiska uppföljningen är ändamålsenlig.

Avkastningskrav

Uppnår företaget av fullmäktige ställda avkastningskrav?

Beskrivning

Bolaget ska, enligt ägardirektivet, ha som inriktningsmål att nå ett resultat i verksamheten som medger avkastning på insatt kapital motsvarande 10 %. Den närmare nivån ska beslutas på ägarråd årligen. Enligt uppgift från bolaget är det tydligt för dem vilket avkastningskrav som gäller.

Granskningskommentar

Granskningen föranleder inga kommentarer.

Kundtillfredsställelse och kvalitet

Finns rutiner för information till/kommunikation med kunder och övriga intressenter?
Finns av styrelsen fastställda mätbara mål för kundtillfredsställelse och policy för kvalitetsarbete, är dessa kända i organisationen och sker mätning av måluppfyllelse?

Beskrivning

I årsredovisning 2021 framgår att Svealandstrafiken AB har under 2021 haft 0,0045 (0,0015) % negativa kundsynpunkter vilket mäts månadsvis i förhållande till antal resor. Under 2021 har Svealandstrafiken AB ställt in 0,20 (0,25) % av de planerade turerna.

Vidare uppges att för Svealandstrafiken AB är kundbemötande ett strategiskt viktigt område där ytterligare prioriterade aktiviteter är planerade för 2022.

Granskningskommentar

Vi ser positivt på att bolaget tar del av nationell mätning gällande kundbemötande samt arbetar med egna nyckeltal för kundtillfredsställelse och kvalitet.

Nyckeltal/jämförelsetal

Följer bolaget upp strategisk viktig information för verksamheten vad gäller måluppfyllelse och verksamhetsutveckling genom nyckeltal? Görs uppföljningen både över tid och i jämförelse med andra företag?

Beskrivning

Bolaget följer upp mål och mätetal för områdena medarbetare, miljö och säkerhet samt ekonomi. Till varje område finns aktiviteter kopplade för att uppnå målen.

Granskningskommentar

Vi ser positivt på bolagets uppföljning av mål och mätetal och att aktiviteter för att uppnå målen finns.

Övrig uppföljning av effektivitet och kvalitet

Tillämpar bolaget några andra rutiner för uppföljning av effektivitet och kvalitet i sin verksamhet?

Inga granskningsåtgärder planerade.

Granskning av intern kontroll

Styrelsens uppgifter och arbetsordning

Är styrelsens arbetsordning, VD-instruktion och rapporteringsinstruktion (ABL 8:6) ändamålsenliga och anpassade till bolagets behov och förutsättningar? Är de fastställda av styrelsen?

Beskrivning

Arbetsordning, innehållandes både arbetsordning för styrelsen och instruktion för VD, fastställdes av styrelsen 2020-12-01 §34.

Granskningskommentar

Lagkrav på arbetsordning för styrelsen och VD-instruktion upphävdes 2014. Vi anser att det är positivt att bolaget fortsatt tagit fram dessa dokument.

Bedömningen är att styrelsens arbetsordning, VD-instruktion samt rapportinstruktion är ändamålsenliga och anpassade till bolagets behov och förutsättningar.

Organisation och bokföring

Finns en av styrelsen fastställd beskrivning av organisationen (organisationsplan/organisationsschema) med övergripande beskrivning av ansvar och befogenheter? Är budget och redovisning uppbyggd så att uppföljning sker på olika ansvarsnivåer i organisationen? Är bolaget organiserat så att en rimlig andel ansvar har förts ut i organisationen?

Beskrivning

Granskning har inriktas på att kartlägga om företagsledningen har tillfredsställande kontroll av bolagets organisation och rutiner för att säkerställa att bolaget har en riktig och fullständig redovisning samt att bolagets resurser disponeras enligt företagsledningens intentioner.

Under året har vi genomfört en granskning av den interna kontrollen avseende bl.a. skatter och avgifter, investeringar, intäkter samt inköp. Syftet med årets granskning har varit att kontrollera och verifiera att de övervakande kontroller som identifierats är i drift och anses tillfredsställande samt att inga väsentliga förändringar har skett avseende bolagets rutiner och interna kontroll.

Granskningskommentar

Granskningen har påvisat god ordning i den löpande bokföringen. Verifikationerna är av tillfredsställande kvalitet, granskade konteringar anses korrekta samt att attesteringar sker i enlighet med attestinstruktion.

System för internkontroll och riskhantering

Finns en samlad beskrivning som klargör den interna kontrollens syfte och innehåll, organisation och ansvar, riskområden och former för uppföljning (internkontrollplan)? Är utformningen av internkontrollsystemet baserat på en riskanalys (identifiering och värdering utifrån sannolikhet och konsekvens)?

Se ovan under rubriken Organisation och bokföring.

Attestinstruktion/delegationsordning

Finns ändamålsenlig attestinstruktion/delegationsordning?

Beskrivning

Bolagets attestförteckning uppdateras årligen eller vid behov. Senast upprättad förteckning är från 2021.

Granskningskommentar

Bedömning är att attest- och delegationsordningen är ändamålsenliga och att attester görs i enlighet med denna.

Finanspolicy

Tillämpar bolaget en av styrelsen fastställd finanspolicy som till sin omfattning och detaljeringsgrad är anpassad till bolagets behov? Innehåller finanspolicyn krav om frekvent rapportering?

Beskrivning

Finanspolicy fastställdes av styrelsen 2019-02-18. Finansrapport redovisas, i enlighet med policyn, tertialvis.

Granskningskommentar

Den översiktliga granskningen av dokumentet visar på att det är tillfredsställande.

Medarbetare

Finns de styrande och stödjande dokument som krävs för att uppfylla lagkrav inom området? Är de antagna av styrelsen?

Beskrivning

Lekmannarevisorerna har beslutat att genomföra en fördjupad granskning av ledarskap och medarbetarskap under året 2021, se bilaga 1.

IT-strategi och IT-säkerhet

Finns en fastställd IT-strategi? Finns IT-säkerhetsregler där bl a åtkomstbehörigheter framgår? Har bolaget någon form av planering över hur verksamheten ska fungera vid kortare och längre avbrott i IT-systemen?

Beskrivning

Under året har vi följt upp tidigare års revision av generella IT-kontroller kring t.ex. backuphantering.

Granskningskommentar

Vi bedömer bolagets IT-säkerhet som fortsatt god.

Redovisning och avstämningar

Har bolaget upprättat nödvändiga rutiner för redovisning och görs erforderliga avstämningar löpande?

Beskrivning

Granskning har inriktas på att kartlägga ekonomiska rutiner och avstämningar. Bedöma huruvida dem är tillräckliga och efterlevs.

Granskningskommentar

Granskning utan anmärkningar.

Skatter och avgifter

Har bolaget upprättat nödvändiga rutiner för redovisning och betalning av arbetsgivaravgifter, personalens källskatt, mervärdesskatt och F-skatt?

Beskrivning

Under året har vi granskat bolagens rutiner avseende redovisning och betalning av arbetsgivaravgifter, personalens källskatt, mervärdesskatt och F-skatt.

Granskningskommentar

Granskning utan anmärkningar. Vi bedömer att bolagets rutiner och redovisning för skatter och avgifter fungerar tillfredsställande.

Investeringar och materiella anläggningstillgångar

Har bolaget upprättat nödvändiga rutiner för hantering av investeringar i materiella anläggningstillgångar? Sker en tillfredsställande kontroll avseende riktighet och att endast aktiverbara kostnader balanseras?

Beskrivning

Under året har en uppföljande internkontrollgranskning skett för att kontrollera och säkerställa att bolagets rutiner och hantering kring investeringar fortsatt sker med en tillfredsställande kontroll, riktighet och att endast aktiverbara kostnader balanseras samt att inte resultaträkningen belastas med kostnader som enligt god redovisningssed borde aktiveras.

Granskning har skett genom granskning av aktiverade poster under 2021 mot underlag samt kontroll av att rätt värden har lagts in i redovisningen och i anläggningsregistret. Granskningens tyngdpunkt har varit bolagets investeringar i vagnparken.

Granskningskommentar

Granskning utan anmärkningar.

Löner

Har bolaget upprättat nödvändiga rutiner för hantering av löneredovisningen? Sker en tillfredsställande kontroll avseende riktighet?

Beskrivning

Under året har en uppföljande internkontrollgranskning skett för att kontrollera och säkerställa att bolagets rutiner och hantering kring löner fortsatt sker med en tillfredsställande kontroll och riktighet. Vi har granskat bolagets rutin för lön samt bolagets kontroller. Bolagets kontroller har testats genom stickprov.

Granskningskommentar

Vår granskning av attesterade tidrapporter har inte medfört några noteringar.

Intäkter och kundfordringar

Har bolaget upprättat nödvändiga rutiner för hantering av intäktsredovisningen och kundfordringarna? Sker en tillfredsställande kontroll avseende riktighet?

Beskrivning

Under året har en uppföljande internkontrollgranskning skett för att kontrollera och säkerställa att bolagets rutiner och hantering kring intäktsredovisningen och kundfordringarna fortsatt sker med en tillfredsställande kontroll och riktighet.

Verifiering har skett av bolagets rutiner och redovisning genom substansgranskning samt analytisk kontroll av intäktsposter.

Granskningskommentar

Vår bedömning är att rutinen i allt väsentligt fungerar väl och att, utifrån vår granskning, risken för väsentliga fel är begränsad.

Inköp och leverantörsfakturor

Har bolaget upprättat nödvändiga rutiner för hantering av inköpsredovisningen och leverantörsskulder? Sker en tillfredsställande kontroll avseende riktighet?

Beskrivning

Under året har en uppföljande internkontrollgranskning skett för att kontrollera och säkerställa att bolagets rutiner och hantering kring inköp och leverantörsskulder fortsatt sker med en tillfredsställande kontroll och riktighet för att samtliga skulder skall medtagas och till korrekta värden.

Granskningskommentar

Rutinen avseende leverantörsfakturer fungerar tillfredsställande och är ändamålsenlig.

Representation och sponsring

Har bolaget en tillräcklig intern kontroll och redovisning av representation och sponsring?

Beskrivning

Under året har vi granskat bolagets interna kontroll och redovisning avseende representation och sponsring. Bolagets externa representationskostnad för året uppgår till ca 3 tkr.

Granskningskommentar

Kostnaden för extern representation bedöms inte vara betydande i förhållande till bolagets storlek och föranleder inga kommentarer.

Försäkringar

Har bolaget ett tillfredsställande försäkringsskydd?

Beskrivning

Granskning av försäkringsbrev, försäkringsperiod och betalning av försäkring.

Granskningskommentar

Det har inte framkommit något som tyder på att bolagets försäkringsskydd är undermåligt.

Miljöfrågor

Arbetar bolaget med miljöfrågor på ett tillfredsställande sätt?

Beskrivning

Bolaget upprättar hållbarhetsredovisning som bifogas årsredovisningen. Redovisningen innehåller, förutom inledande texter om bolaget, målformuleringar och uppföljning av dessa för områdena miljö, sociala och medarbetarfrågor, mänskliga rättigheter samt antikorrupcion.

Granskningskommentar

Vi har granskat bolagets hållbarhetsredovisning separat. Vi ser positivt på bolagets miljö- och hållbarhetsarbete samt att hållbarhetsredovisning upprättas.

Offentlighetsprincipen, offentlig upphandling m m

Tryckfrihetsförordningen samt offentlighets- och sekretesslagen

Hanteras handlingar enligt de grunder som gäller för allmänna handlingars offentlighet i 2 kap tryckfrihetsförordningen? Sker diarieföring i enlighet med 15 kap sekretesslagen? Har styrelsen fattat beslut om delegation av utlämnande av allmänna handlingar till lämplig funktion?

Beskrivning

I förra årets granskningsrapport planerade bolaget att byta diariesystem vid årsskiftet 2021/2022 och m.a.a. detta planeras även en processkartläggning/översyn av processen under 2021.

Enligt uppgift från bolaget kommer ett byte av diariesystem ske under 2022, detta då Region Västmanland först skulle implementera systemet vilket skett under senhösten 2021. Vidare uppges att rekrytering av ny dokumentcontroller pågår. Fokus är att få in en mer kvalificerad resurs som ska stärka bolagets diarie/arkiv-funktion. Vidare kommer funktionen att arbeta med översynen av processer/dokument/riktlinjer i samband med implementering av nytt system.

Granskningskommentar

Vi rekommenderar bolaget att påbörja det planerade arbetet och i samband med det även ta fram rutinbeskrivningar för hantering av allmänna handlingar.

Arkivlagen

Uppfyller företagets rutiner för arkivering reglerna i arkivlagen? Finns arkivbeskrivning/arkivreglemente, arkivförteckning/dokumenthanteringsplan m m?

Beskrivning

Bolaget tillämpar Region Västmanlands arkivreglemente. Enligt besked från Region Västmanland som är arkivmyndighet så ser man inte någon anledning till att Svealandstrafiken skriver en egen arkiv- och gallringsplan då bolaget ska följa regionens planer enligt aktuellt arkivreglemente.

Granskningskommentar

Granskningen föranleder inga kommentarer.

Upphandlingslagstiftning

Finns en policy för inköp och upphandling? Uppfyller den kraven enligt lagen om offentlig upphandling (LOU) respektive lagen om upphandling inom försörjningssektorerna (LUF)? Finns riktlinjer för direktupphandling? Tillförsäkras på annat sätt att lagstiftningen följs?

Beskrivning

På uppdrag av lekmannarevisorerna i Svealandstrafiken AB genomförde PwC under 2020 en granskning av bolagets inköp och upphandling. Syftet med granskningen har varit att bedöma om inköp och upphandling hanteras på ett ändamålsenligt sätt och med tillräcklig intern kontroll. Utifrån genomförd granskning var den sammanfattande revisionella bedömningen att styrelsen för Svealandstrafiken AB under 2020 i allt väsentligt säkerställt att inköp och upphandling hanteras på ett ändamålsenligt sätt och med tillräcklig intern kontroll.

Utifrån genomförd granskning lämnades följande rekommendationer:

- Att mätetal följs upp i enlighet med gällande Upphandlings- och inköbspolicy alternativt att policyn revideras så att den överensstämmer med den uppföljning och utvärdering som görs idag.
- Att styrelsen fastställer de styrande dokumenten inom området inköp och upphandling.
- Att det påbörjade utvecklingsarbetet inom området inköp och upphandling fortsätter.

Enligt uppgift från bolaget uppdaterades upphandlings- och inköbspolicy i februari 2021 med justering kring bl a uppföljning. Vidare har bolaget under 2021 arbetat med att säkerställa metod och rutiner för nyckeltalsframtagning samt implementera system som möjliggjort arbetet. Vidare uppges att styrelsen inte fastställer de styrande dokumenten inom inköp och upphandling, detta då styrande dokument tagits fram genom beslut i ledningsgrupp samt dragits i central samverkan. Därtill uppges att arbetet inom inköp & upphandling har följt lagd plan. Bolaget har fortsatt att arbeta med att lägga en god avtalsgrund inom framförallt fastighet. Vidare har bolaget kontinuerligt arbetat med utbildning inom området mot bolagets chefer samt utbildat om roll och ansvar i olika inköpsfaser såväl upphandling som avtalsförvaltning.

Granskningskommentar

Granskningen föranleder inga kommentarer.

Speciell lagstiftning

Bedriver bolaget verksamhet som omfattas av särskild lagstiftning och, i så fall, efterlevs den särskilda lagstiftningen?

Beskrivning

Bolagets verksamhet är anmälningspliktig enligt miljöbalken. Av årsredovisning för 2021 framgår att tillståndet avser reparation, tvättning och rengöring av bussar. I huvudsak sker utsläpp till vatten där halten av mineralolja, toxicitet och syreförbrukning mäts och kontrolleras. För vidare läsning angående aktiviteter inom miljöområdet hänvisas till hållbarhetsredovisningen.

Granskningskommentar

Granskningen föranleder inga kommentarer.

Övrigt

Finns ytterligare av styrelsen fastställda grundläggande policydokument som krävs mot bakgrund av verksamhetens omfattning och karaktär eller med anledning av särskilda krav från ägaren?

Covid-19

Av årsredovisning 2021 framgår att året har präglats av den pågående pandemin Covid-19. Stora delar av året, med undantag för en kortare period på hösten, har Svealandstrafiken AB befunnits sig i stabsläge. Vidare har det periodvis varit höga frånvarotal. Målbilden för Svealandstrafiken AB:s arbete kopplat till Covid-19 har fortsatt varit att medarbetarna ska känna sig trygga och väl informerade samtidigt som Svealandstrafiken AB har strävat efter att bedriva planerad trafik i så normal utsträckning som möjligt.

En konsekvens av pandemin har varit att Svealandstrafiken AB:s tjänstemän i mycket stor utsträckning har arbetat på distans. För att säkerställa en god arbetsmiljö för denna personalgrupp genomfördes under året en psykosocial skyddsround i form av en enkät. Det var drygt 83 % av tjänstemännen som svarade och resultatet var gott.

Av styrelseprotokoll framgår att styrelsen har informerats löpande om effekterna av Covid-19.

Sammanfattning

Under året har vi förutom den grundläggande granskningen genomfört en fördjupad granskning av området ledarskap och medarbetarskap. Utifrån genomförd granskning är vår samlade revisionella bedömning att bolagets arbete med ledarskap och medarbetarskap sköts delvis på ett ändamålsenligt sätt. Vidare är bedömningen att den interna kontrollen inom området ledarskap och medarbetarskap delvis varit tillräcklig. Utvecklingsmöjligheter finns framförallt inom ramen för området medarbetare.

Den sammanfattande bedömningen för 2021 är ändock att vi inte har någon anledning till anmärkning mot huruvida bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om den interna kontrollen är tillräcklig. Vi har inte heller någon synpunkt på bolagets agerande i förhållande till det kommunala ändamålet med verksamheten.

Vi avlämnar därför granskningsrapport utan anmärkningar.

Örebro den _____

Anders Larsson

Lekmannarevisor

Elisabeth Löf

Lekmannarevisor

Biträde:

Jesper Häggman

Sakkunnigt biträde

PwC

Bilaga: 1. Ledarskap och medarbetarskap

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av lekmannarevisorerna i Svealandstrafiken AB enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 16 oktober 2021. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

Deltagare

ELISABETH LÖF Sverige

Signerat med Svenskt BankID

Namn returnerat från Svenskt BankID: Mariana Elisabeth Löf

Elisabeth Löf

2022-03-21 09:58:33 UTC

Datum

Leveranskanal: E-post

ANDERS LARSSON Sverige

Signerat med Svenskt BankID

Namn returnerat från Svenskt BankID: Anders Larsson

Anders Larsson

2022-03-21 18:42:40 UTC

Datum

Leveranskanal: E-post